

۲۲۷۶۹۴۹
۱۳۰۱/۳/۲۱

سیاست مقایسه‌ای در جنوب شرق آسیا

دیباچه‌ای بر حکومت و نظام‌های سیاسی

www.ketab.ir

تألیف

اورل کروسان و فیلیپ لورنس

ترجمه

دکتر بهاره سازمند

دانشیار گروه مطالعات منطقه‌ای دانشگاه تهران

احمد رمضانی

دانشجوی دکتری مطالعات منطقه‌ای دانشگاه تهران

شماره مسلسل ۱۱۰۳۲

شماره انتشار ۴۵۲۶

انتشارات دانشگاه تهران

- سرشناسه : کروسان، اورل، ۱۹۶۹-م.
عنوان و نام پدیدآور : سیاست مقایسه‌ای در جنوب شرق آسیا: دیپاچه‌ای بر حکومت و نظام‌های سیاسی / تألیف اورل کروسان و فیلیپ لورنس؛ ترجمه بهاره سازمند و احمد رمضانی.
مشخصات نشر : تهران: دانشگاه تهران، مؤسسه انتشارات، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری : ۵۵۸۲ ص.
فروست : انتشارات دانشگاه تهران؛ شماره انتشار ۴۵۲۶.
شابک : 978-964-03-0350-4
وضعیت فهرست‌نویسی : فیا
یادداشت : عنوان اصلی: Die Politischen Systeme Südasiens.
یادداشت : متن اصلی کتاب به زبان آلمانی است و ترجمه انگلیسی آن با عنوان Comparative Politics of Southeast Asia: An Introduction to Governments and Political Regimes به فارسی ترجمه شده است.
موضوع : آسیای جنوب شرقی - سیاست و حکومت - قرن ۲۱م.
موضوع : Southeast Asia-- Politics and Government-- 21st Century
موضوع : حکومت انتخابی - آسیای جنوب شرقی
موضوع : Representative Government and Representation-- Southeast Asia
موضوع : Lorenz, Philip
شناسه افزوده : لورنس، فیلیپ
شناسه افزوده : سازمند، بهاره، ۱۳۵۸- مترجم
شناسه افزوده : رمضانی، احمد، ۱۳۷۱- مترجم
شناسه افزوده : دانشگاه تهران. مؤسسه انتشارات.
رده‌بندی کنگره : DS ۵۲۶/۷ ۱۴۰۱
رده‌بندی دیویی : ۳۲۰/۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی : ۸۷۵۰۶۲۵

این کتاب مشمول قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان است. تکثیر کتاب به هر روش اعم از فتوکپی، ریسوگرافی، تهیه فایل‌های pdf، لوح فشرده، بازنویسی در وبلاگ‌ها، سایت‌ها، مجله‌ها و کتاب، بدون اجازه کتبی ناشر مجاز نیست و موجب پیگرد قانونی می‌شود و تمامی حقوق برای ناشر محفوظ است.
(این کتاب با کاغذ حمایتی به چاپ رسیده است.)

عنوان: سیاست مقایسه‌ای در جنوب شرق آسیا: دیپاچه‌ای بر حکومت و نظام‌های سیاسی

تألیف: اورل کروسان- فیلیپ لورنس

ترجمه: دکتر بهاره سازمند- احمد رمضانی

ویرایش ادبی: فاطمه شیخلو

نوبت چاپ: اول

تاریخ انتشار: ۱۴۰۱

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

ناشر: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

چاپ و صحافی: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

«مسئولیت صحت مطالب کتاب با مترجمان است»

بها: ۲,۳۰۰,۰۰۰ ریال

خیابان کارگر شمالی - خیابان شهید فرشی مقدم - مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

پست الکترونیک: press @ ut. ac. ir - تارنما: http://press.ut.ac.ir

پخش و فروش: تلفکس ۸۳۳۸۷۱۲

فهرست مطالب

مقدمه مترجمان.....	غ
۱. دوران باستان و امپراتوری‌های چندگانه (دوران کلاسیک).....	غ
۲. دوران استعمار.....	غ
۳. کسب استقلال در دوران پس از جنگ جهانی دوم.....	ک

فصل اول - حکومت و نظام‌های سیاسی در جنوب شرق آسیا..... ۱

۱-۱ کشورها و فرهنگ‌های جنوب شرق آسیا.....	۱
۲-۱ جنوب شرق آسیا در دوران استعمار.....	۲
۳-۱ جنوب شرق آسیا از زمان پایان استعمار غرب.....	۷
۴-۱ ساختار این کتاب.....	۱۴
منابع.....	۱۵

فصل دوم - برونئی دارالسلام: پادشاهی اسلامی مالایو و دولت رانتیر..... ۱۹

۱-۲ پیشینه تاریخی.....	۲۰
۲-۲ تحولات قانون اساسی.....	۲۵
۳-۲ نظام حکومتی.....	۲۶
۴-۲ نظام حقوقی و قضائی.....	۲۸
۵-۲ احزاب سیاسی و انتخابات.....	۳۰
۶-۲ اداره امور دولتی.....	۳۱
۷-۲ روابط نظامی-مدنی و بخش امنیتی.....	۳۲
۸-۲ جامعه مدنی و نظام رسانه‌ای.....	۳۵
۹-۲ چشم‌انداز.....	۳۷
منابع.....	۳۹

فصل سوم - کامبوج: از استقرار صلح تحت‌رهبری ملل متحد تا اقتدارگرایی

۴۳	پسانسل کشی
۴۴	۱-۳ پیشینه تاریخی
۵۲	۲-۳ تحولات قانون اساسی
۵۳	۳-۳ نظام حکومتی
۵۸	۴-۳ نظام حقوقی و قضائی
۶۱	۵-۳ نظام انتخاباتی و انتخابات
۶۵	۶-۳ احزاب سیاسی و نظام حزبی
۶۸	۷-۳ اداره امور و عدم تمرکز دولتی
۷۰	۸-۳ روابط نظامی-مدنی و بخش امنیتی
۷۳	۹-۳ فرهنگ سیاسی و جامعه مدنی
۷۸	۱۰-۳ نظام رسانه‌ای
۷۹	۱۱-۳ چشم‌انداز
۸۱	منابع

فصل چهارم - اندونزی: چالش‌های تضاد و اجماع در عصر رفرماسی (اصلاحات) ... ۸۹

۹۰	۱-۴ پیشینه تاریخی
۹۵	۲-۴ تاریخچه قانون اساسی
۹۸	۳-۴ نظام حکومتی
۹۹	۱-۳-۴ رؤسای دولت و حکومت
۱۰۴	۲-۳-۴ مجلس و رویه قانونگذاری
۱۰۷	۳-۳-۴ دیگر نهادهای پاسخگویی افقی
۱۰۹	۴-۴ نظام حقوقی و قضائی
۱۱۳	۵-۴ نظام انتخاباتی و انتخابات
۱۱۷	۶-۴ احزاب سیاسی و نظام حزبی
۱۲۰	۷-۴ اداره امور و عدم تمرکز دولتی
۱۲۳	۸-۴ روابط نظامی-مدنی
۱۲۶	۹-۴ جامعه مدنی و الگوهای جهت‌گیری سیاسی

۹-۴	نظام رسانه‌ای.....	۱۲۹
۱۰-۴	چشم‌انداز.....	۱۳۱
	منابع.....	۱۳۲

فصل پنجم - لائوس: گذار از سوسیالیسم حاشیه‌ای (پیرامونی)..... ۱۴۳

۱-۵	پیشینه تاریخی.....	۱۴۴
۲-۵	تحولات و اصول قانون اساسی.....	۱۴۹
۳-۵	نظام حکومتی و دولت حزبی سوسیالیست.....	۱۵۲
۴-۵	احزاب سیاسی.....	۱۵۴
۵-۵	نظام حقوقی و قضائی.....	۱۵۷
۶-۵	نظام انتخاباتی و انتخابات.....	۱۵۸
۷-۵	دولت و عدم تمرکز.....	۱۶۰
۸-۵	روابط نظامی-مدنی.....	۱۶۵
۹-۵	جامعه مدنی و نظام رسانه‌ای.....	۱۶۸
۱۰-۵	چشم‌انداز.....	۱۷۰
	منابع.....	۱۷۲

فصل ششم - مالزی: اقتدارگرایی رقابتی در جامعه‌ای متکثر..... ۱۷۷

۱-۶	پیشینه تاریخی.....	۱۷۸
۲-۶	تاریخچه قانون اساسی.....	۱۸۳
۳-۶	نظام حکومتی.....	۱۸۵
۱-۳-۶	رئیس دولت.....	۱۸۵
۲-۳-۶	قوه مقننه.....	۱۸۶
۳-۳-۶	حکومت.....	۱۸۸
۴-۶	نظام حقوقی و قضائی.....	۱۹۰
۵-۶	نظام انتخاباتی و انتخابات.....	۱۹۲
۶-۶	احزاب سیاسی و نظام حزبی.....	۱۹۷
۷-۶	فدرالیسم.....	۲۰۲

۲۰۴.....	۸-۶ روابط نظامی-مدنی و بخش امنیتی.....
۲۰۷.....	۹-۶ فرهنگ سیاسی و جامعه مدنی.....
۲۱۰.....	۱۰-۶ نظام رسانه‌ای.....
۲۱۲.....	۱۱-۶ چشم‌انداز.....
۲۱۳.....	منابع.....

فصل هفتم - میانمار: گذار چالش‌برانگیز از حکومت نظامی به دموکراتیک ۲۲۱

۲۲۲.....	۱-۷ پیشینه تاریخی و چالش‌های سیاسی جاری.....
۲۲۸.....	۲-۷ تحولات قانون اساسی.....
۲۳۱.....	۳-۷ نظام حکومتی.....
۲۳۲.....	۱-۳-۷ رؤسای دولت و حکومت.....
۲۳۴.....	۲-۳-۷ قوه مقننه.....
۲۳۶.....	۴-۷ نظام حقوقی و قضائی.....
۲۳۹.....	۵-۷ نظام انتخاباتی و انتخابات.....
۲۴۳.....	۶-۷ احزاب و نظام حزبی.....
۲۴۶.....	۷-۷ اداره امور دولتی.....
۲۴۹.....	۸-۷ روابط نظامی-مدنی.....
۲۵۲.....	۹-۷ فرهنگ سیاسی، جامعه مدنی و نظام رسانه‌ای.....
۲۵۷.....	۱۰-۷ چشم‌انداز.....
۲۵۸.....	منابع.....

فصل هشتم - فیلیپین: قدرت مردم و دموکراسی ناقص نخبگان ۲۶۵

۲۶۶.....	۱-۸ پیشینه تاریخی.....
۲۷۱.....	۲-۸ تحولات قانون اساسی.....
۲۷۳.....	۳-۸ نظام حکومتی.....
۲۷۴.....	۱-۳-۸ رؤسای دولت و حکومت.....
۲۷۸.....	۲-۳-۸ کنگره.....
۲۸۲.....	۴-۸ نظام حقوقی و قضائی.....

۲۸۷.....	۵-۸	نظام انتخاباتی و انتخابات
۲۹۳.....	۶-۸	احزاب و نظام حزبی
۲۹۸.....	۷-۸	اداره امور دولتی
۳۰۱.....	۸-۸	روابط نظامی-مدنی
۳۰۳.....	۹-۸	فرهنگ سیاسی و جامعه مدنی
۳۰۵.....	۱۰-۸	نظام رسانه‌ای
۳۰۷.....	۱۱-۸	چشم‌انداز
۳۰۸.....		منابع

فصل نهم - سنگاپور: تناقض عقلانیت متعارف در باب اقتدارگرایی، دولت و

۳۱۷.....	توسعه
۳۱۸.....	۱-۹ پیشینه تاریخی
۳۲۲.....	۲-۹ تاریخچه قانون اساسی
۳۲۴.....	۳-۹ نظام حکومتی
۳۲۴.....	۱-۳-۹ رئیس‌جمهور
۳۲۶.....	۲-۳-۹ نخست‌وزیر و کابینه
۳۲۷.....	۳-۳-۹ پارلمان
۳۳۰.....	۴-۹ نظام حقوقی و قضائی
۳۳۳.....	۵-۹ نظام انتخاباتی و انتخابات
۳۴۰.....	۶-۹ احزاب سیاسی و نظام حزبی
۳۴۳.....	۷-۹ اداره امور دولتی
۳۴۴.....	۸-۹ روابط نظامی-مدنی
۳۴۷.....	۹-۹ فرهنگ سیاسی و جامعه مدنی
۳۴۹.....	۱۰-۹ نظام رسانه‌ای
۳۵۲.....	۱۱-۹ چشم‌انداز
۳۵۵.....	منابع

مقدمه مترجمان

مردم کشورهای جنوب شرق آسیا تاریخ طولانی و پرحادثه‌ای را پشت سر گذاشته‌اند. در این سرزمین قرن‌های متمادی، دولت‌های قدرتمندی حکومت کرده و دارای تمدنی پیشرفته و فرهنگی اصیل بوده‌اند. مورخین برای منطقه جنوب شرقی آسیا تاریخ پرشکوه و عظیمی را ترسیم می‌کنند. وجود امپراتوری‌های پراوازه‌ای همچون آنگور، پاگان و شری‌وجایا از مراودات گسترده بازرگانی بین این منطقه و ایران، هند، چین و اعراب از یک طرف و برقراری نظام‌های گسترده شهری و کشاورزی از طرف دیگر حکایت دارد. باید بیان کرد که منطقه جنوب شرقی آسیا سه دوره مشخص تاریخی را به خود دیده است که در ادامه به آن اشاره می‌شود:

۱. دوران باستان و امپراتوری‌های چندگانه (دوران کلاسیک)

در دوران کلاسیک از قرن ششم تا قرن سیزدهم میلادی، سه امپراتوری بزرگ در منطقه وجود داشت. نخستین امپراتوری بزرگ در کامبوج، به امپراتوری آنگور^۱ معروف بود. این امپراتوری از قرن نهم تا قرن سیزدهم ادامه یافت و مناطقی از شمال کامبوج را دربرمی‌گرفت و هنوز هم معابدی از این امپراتوری به‌جای مانده است. دومین امپراتوری به نام امپراتوری پاگان^۲ معروف بود. این امپراتوری بودایی در برمه از قرن یازدهم تا قرن سیزدهم میلادی شکل گرفت و بالأخره به دست چینی‌ها ساقط شد. سومین و آخرین امپراتوری این منطقه نیز شری‌وجایا^۳ نام داشت. این امپراتوری نیز از قرن هفتم تا قرن سیزدهم میلادی یعنی زمانی که مغول‌ها به قدرت رسیدند، ادامه یافت و پس از مضمحل شدن این امپراتوری دو کشور به نام «تایلند» و «ویتنام» در این منطقه به وجود آمدند.

۲. دوران استعمار

نخستین مهاجمانی که به این منطقه روی آوردند پرتغالی‌ها بودند که در سال ۱۵۱۱ بندر بزرگ مالاکا^۴ را تصرف کرده و سلطان‌نشین آن را که یکی از بزرگ‌ترین حکومت‌های وقت در جنوب شرقی آسیا محسوب می‌شد نابود کردند. سپس برای دستیابی به ادویه به مالاکا نفوذ پیدا کردند. اسپانیا از سال

1- Angkor

2- Pagan

3- Sheri Vigaya

4- Malacca

۱۵۶۵ تا ۱۸۹۸ مدت ۳۳۳ سال بر فیلیپین حکومت کرد و هلندی‌ها و بریتانیایی‌ها در قرن هفدهم به این سرزمین راه یافتند. هلندی‌ها مدت دو قرن در «مجمع‌الجزایر مالایا»^۱ جنگیدند و سرانجام موفق شدند امپراتوری استعماری خودشان را در اندونزی و هند شرقی تأسیس کنند.

بریتانیا هم در اواخر قرن هجدهم تسلط خود را بر مالایا مستحکم کرد و در اوایل قرن نوزدهم سرتاسر مالایا و شمال «کالی مانتان»^۲ (برونئی،^۳ ساراواک^۴ و صباح^۵) را به تصرف خود درآورد و بالاخره در اواخر قرن نوزدهم پس از سه جنگ مستعمراتی برمه را نیز بر متصرفات خود افزود. فرانسه هم به نوبه خود به نیروهای استعماری پیوست و در سال‌های ۱۸۹۰-۱۸۶۰، ویتنام، لاوس و کامبوج را به تصرف درآورد و مستعمره هندوچین فرانسه را پایه‌گذاری کرد. در نتیجه جنگ‌های سال ۱۸۹۸ اسپانیا و ایالات متحده آمریکا (نخستین جنگی که موجب تقسیم مجدد سرزمین‌هایی شد که قبلاً هم تقسیم شده بودند) فیلیپین به صورت مستعمره آمریکا درآمد و ایالات متحده آمریکا در سال در فیلیپین ۱۸۹۸ جانشین اسپانیا شد و تا آغاز جنگ جهانی دوم به فرمانروایی بر مجمع‌الجزایر ادامه داد. ژاپن از اواخر سال ۱۹۴۱ تا اوت ۱۹۴۵ فیلیپین را در اشغال داشت، در این تاریخ آمریکایی‌ها دوباره کنترل فیلیپین را به دست گرفتند. سپس در ۴ ژوئیه ۱۹۴۶ با اعطای استقلال به فیلیپین از سوی آمریکایی‌ها، فیلیپین به عنوان یک جمهوری مستقل شکل گرفت. سیام (تایلند) تنها کشور جنوب شرقی آسیا بود که مستقل باقی ماند، ولی علیرغم این استقلال ظاهری به خاطر رقابت‌های بریتانیا و فرانسه به صورت نیمه مستعمره اداره می‌شد.

در طول این مدت در این منطقه جنبش‌هایی علیه استعمارگران شکل گرفت. در قرون هفدهم و هجدهم در اندونزی و به خصوص در جاوه جنبش‌هایی علیه هلندی‌ها به وقوع پیوست و نهضت ضد هلندی در قرن نوزدهم به اوج خود رسید و پایه‌های حکومت هلند را در این منطقه، متزلزل کرد. کشاورزان جاوه به رهبری «دیپونگورو»^۶ مدت پنج سال (۱۸۲۵-۱۸۳۰) با حکومت هلند جنگیدند و اساس حکومت آن را به مخاطره انداختند. نهضت‌ها و جنگ‌های دیگری در سوماترا به وقوع پیوست که مشهورترین آنها جنگ «پادری»^۷ و «آچه»^۸ بود. علیرغم شکست ظاهری این نهضت‌ها در برابر هلند، آنها به عنوان آتشی زیر خاکستر باقی ماندند و بعدها شعله‌ور شدند و به الگوی مبارزات مردم اندونزی تبدیل شدند.

1- Malay Archipelago

2- Kalimantan

3- Brunei

4- Sarawak

5- Sabah

6- Diponegoro

7- Padri

8- Ache